

BiH opasno zaostaje u integracijama u EU Intervju Gerald Knaus, predsjednik ESI-a

Sead Numanović Dnevni Avaz

March 2, 2007

Bh. politička elita mora pokazati znake ozbiljnosti i neke rezultate rada * Doći će vrijeme kada će se od Hrvatske zatražiti da vam uvede vizni režim.

Predsjednik Inicijative za stabilnost Evrope (ESI), njemačke nevladine organizacije koja proučava integrativne procese koji vode zemlje ka članstvu u Evropsku uniju, Gerald Knaus u razgovoru za "Dnevni avaz" upozorava da naša zemlja opasno zaostaje za susjedima u procesima koji vode ka članstvu u Uniju.

Komentirajući netom završeno zasjedanje Vijeća za implementaciju mira (PIC), on upozorava na moguće negativne posljedice odluka koje su donesene tamo.

Istinski rizik

Postoji istinski rizik da ishod te odluke bude daljnja stagnacija. Tri su razloga za to: bonske ovlasti i OHR ostaju do polovine 2008. godine, nema pritiska za zaključenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) i podnošenje aplikacije za dobijanje statusa kandidata - stvari koje je Makedonija, naprimjer, uradila prije više godina. Do polovine 2008. godine, dakle, ostaje status quo.

U međuvremenu, druge zemlje na Balkanu nastavit će dalje na putu integracija i ostaviti BiH iza sebe. Doći će vrijeme kada će se od Hrvatske zatražiti da uvede vizni režim za BiH, kao što su to učinile Mađarska, Bugarska i Rumunija Srbiji. Makedonija će, sigurno, izvući neke koristi iz nastojanja EU da stabilizira prilike na Kosovu, tako što bi mogla dobiti datum za otpočinjanje pregovora o pristupanju. Srbija, ako aktivno ne bude opstruirala sporazum o Kosovu, može dobiti kao nagradu potpisivanje SAA i status kandidata već do kraja ove godine.

BiH će u tom periodu biti zarobljena strukturom međunarodne zajednice koja gleda unazad. Time se povećava opasnost da BiH bude ostavljena na repu. Šta mogu strani investitori misliti kad pogledaju u kartu regiona - gdje investirati - u Hrvatsku, Rumuniju, Bugarsku, Makedoniju ili - u BiH? Nažalost, cijenu svega toga plaćat će i plaćaju građani BiH. Dakle, PIC nije učinio ništa revolucionarno. On je samo očuvao status quo.

A šta treba učiniti?

BiH treba biti tretirana kao i Makedonija. Evropska realnost mora se brzo ostvarivati, SAA se mora brzo potpisati i podnijeti aplikacija za kandidaturu, a bh. politička elita mora pokazati znake ozbiljnosti i neke rezultate rada. Moraju se ojačati ministarstva na državnom nivou koja se bave evropskim integracijama.

EU, sa svoje strane, mora pokazati da će BiH u narednih godinu do godinu i po dobiti status kandidata za ulazak u EU. Takva politika dat će više promjena Ustava BiH, nego što to može uraditi bilo koji visoki predstavnik.

Primjeri drugih

Evropska budućnost izgleda veoma daleko

Niste u pravu. EU je imala veliku krizu 2005. godine, kada su Francuzi i Holandani odbili Ustavnu povelju. Iste te godine Makedonija je dobila status kandidata. Oni nisu bili obeshrabreni glasanjem u Francuskoj i Holandiji. Bugarska i Rumunija nastavile su sa svojim aktivnostima, lobirali su i - ušli u EU. Novih 30 miliona ljudi i to su sada nove članice Unije, iako su najsiromašnije zemlje EU. No, one su u EU!

Turska - s najviše kontroverzi - nastavlja snažno ka EU. Oni ne samo da su kandidat za članstvo, već snažno pregovaraju za ulazak u EU. Čak su u zadnja dva mjeseca ubrzane aktivnosti na tome, ekonomija je u procvatu. Niti jedna od ovih zemalja nije se uplašila prepreka u Evropi. Štaviše! To i BiH mora početi raditi. Morate vjerovati u sebe. BiH i Srbija jedine su zemlje koje imaju neki pesimizam kada je u pitanju ulazak u EU. Svi ostali to jednostavno ne priznaju i samo dalje rade na ulazak u Uniju.

Gdje je ta snaga u BiH koja će dovesti do promjene?

To će se desiti samo kada politička debata u BiH počne evropeizaciju shvatati ozbiljno. Intelektualci, javne ličnosti, novinari... trebaju početi raspravljati kako su drugi ušli, a od političara zahtijevati objašnjenja kako će oni uvesti BiH u EU. Ako je Bugarska mogla, zašto BiH ne bi? Kada se postigne kritična razina pritiska, kada se u parlamentu počne iznova pričati o evropskim uspjesima drugih i zaostajanjima BiH, doći će do promjena. Ljudi u BiH hoće isto što i ostale druge zemlje u regionu imaju! Sve se to može ostvariti i to je nešto što ujedinjava sve u BiH.

Problem zatočenih Bosanaca na Gvantanamu

Pitanje decertificiranih policajaca kojim se moja organizacija bavila i bavi, veliko je pitanje. Ono traži odgovor na pitanje ko je krajnja instanca koja štiti prava bh. građana. To nije samo ovaj problem, već i problem šest zatočenih Bosanaca na Gvantanamu, političara koje je smijenio visoki predstavnik.

Njihova prava su prekršena i oni žele ostvariti zaštitu preko suda. Međunarodna zajednica, kao nadređena, čak znajući da su greške napravljene i prava prekršena,

onemogućavaju bh. institucijama da isprave to. Dakle, pitanje decertificiranih policajaca zadire u srce vladavine zakona - kaže Knaus.